

ÕIEND MIKITAMÄE KOOLIS TEOSTATUD TEMAATILISE HALDUSJÄRELEVALVE KOHTA

I. SISSEJUHATUS

1.1. Mikitamäe Koolis teostatud temaatilise haldusjärevalve aluseks on Põlva maavanema 07.09.2015 korraldus nr 1-1/2015/320 „Haldusjärevalve teostamine õppeasutustes" ning haridus- ja teadusministri 31.03.2015 määrus nr 15 „Haldusjärevalve prioriteedid, temaatilise järevalve teostamise, selle tulemuste vormistamise ja tulemustest teavitamise kord 2015/2016. õppeaastal“.

1.2. Temaatilist haldusjärevalvet teostas ajavahemikul 09.–18.10.2015 Põlva Maavalitsuse haridus- ja sotsiaalosakonna peaspetsialist Kaido Palu.

1.3. Üldandmed Mikitamäe Kooli kohta:

- 1) Mikitamäe Kool on Mikitamäe Vallavalitsuse hallatav munitsipaalkool;
- 2) Kooli tegutsemise vorm on koolieelne lasteasutus ja põhikool, mis tegutsevad ühe asutusena;
- 3) Mikitamäe Kooli aadress on Kooli 5, Mikitamäe küla, Mikitamäe vald, 64301 Põlvamaa, tel 795 4413, e-post kool@mikita.edu.ee, veebileht www.mikita.edu.ee;
- 4) Mikitamäe Koolis toimub õppetöö eesti keeles;
- 5) seisuga 09.10.2015 õpib koolis 36 õpilast ja lasteaia 16 last. Põhikoolis on moodustatud 5 klassikomplekti, milledest 4 on liitklassid. Lasteaias on 1 liitühm.
- 6) õpetajate üldarv (sh lasteaiaõpetajad) on 16.

1.4. Temaatilise haldusjärevalve teostamise eesmärgiks oli saada ülevaade ja hinnata, kuidas on igale õpilasele loodud tema arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond, et saavutada kõigi õpilaste arengu toetamine, selgitada välja, kuidas toimub haridusliku erivajadusega õpilaste märkamine, erivajaduse fikseerimine ja tugimeetmete määramine ning rakendamine ning saada ülevaade sellest, kas kooli tegevus on kooskõlas kehtivate õigusaktidega.

1.5. Temaatilise haldusjärevalve teostamisel kasutati vajaminevate andmete kogumiseks järgmisi meetodeid: kooli dokumentatsiooniga tutvumine ja selle sisu analüüsimine, vestlused kooli direktori, tugispetsialisti, õpetajate, õpilasesinduse esindajate ja vallavanemaga, tutvumine kooli õppekeskkonnaga, tundide vaatlused ja analüüs, kooli kohta Eesti Hariduse Infosüsteemis (edaspidi EHIS) kajastuvate andmete kontrollimine ja analüüsimine.

II. OLUKORRA KIRJELDUS JA ANALÜÜS

2.1. Mikitamäe Kooli juhtimine

2.1.1. Põhimäärus

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 66 kohaselt on koolil põhimäärus, mis kehtestatakse kooli pidaja kehtestatud korras; paragrahv 69 kohaselt avalikustab kool põhimääruse oma veebilehel. Riigi Teataja seaduse paragrahv 12 sätestab nõuded Riigi Teatajas avaldatud aktide avaldamiseks muudes väljaannetes ja veebilehtedel. Koolieelse lasteasutuse seaduse paragrahv 9 lõike 1 kohaselt

juhindub lasteasutus koolieelse lasteasutuse seadusest, kohaliku omavalitsuse korralduse seadusest, teistest õigusaktidest ja oma põhimäärusest.

Järelevalvet teostades selgus, et:

- 1) Mikitamäe Kooli juhindub oma tegevuses põhimäärusest, mis on kehtestatud Mikitamäe Vallavolikogu 18.22.2014 määrusega nr 4.
- 2) Mikitamäe Kooli põhimäärus, oli avalikustatud kooli veebilehel lingina Riigi Teatajas avalikustatud aktile, kuid Riigi Teatajas oli põhimäärus avalikustatud korraga kahes kehtivas redaktsioonis, ühe kehtivus alates 21.02.2011 ja teisel alates 12.04.2015. Viga kõrvaldati järelevalve teostamise ajal.
- 3) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 66 lõige 1 punkt 4 kohaselt sätestatakse kooli põhimääruses kooli hoolekogu ülesanded. Mikitamäe Kooli põhimäärus paragrahv 9 lõike 2 kohaselt sätestatakse kooli hoolekogu töökord ja ülesanded Mikitamäe Vallavolikogu määrusega. Mikitamäe Vallavolikogu 27.02.2014 määrus nr 1 Mikitamäe Kooli hoolekogu moodustamise ja hoolekogu töökord paragrahv 6 lõige 1 punkt 8 sätestab hoolekogu ülesandena arvamuse avaldamise kooli sisehindamise aruande kohta. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 73 lõige 1¹ punkt 12 kohaselt on hoolekogu pädevus **arvamuse andmine kooli sisehindamise korra**, mitte aga aruande **kohta**. Ka põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 78, mis kehtestab kooli sisehindamise õigusliku aluse, ei kehtesta sisehindamise aruande hoolekogule arvamuse andmiseks esitamise kohustust. Koolieelse lasteasutuse seaduse paragrahv 24² lõige 3 sätestab, et **sisehindamise aruanne kooskõlastatakse** lasteasutuse hoolekoguga.
- 4) Koolieelse lasteasutuse seaduse paragrahv 6 lõige 1 kohaselt moodustab lasteasutuse direktor vastavalt vajadusele ja võimalustele sõime- ja lasteaiarühmad; lõike 2 kohaselt on sõimerühmas kuni kolmeaastased lapsed; lõike 3 kohaselt lasteaiarühmad jagunevad vanuseliselt kolme- kuni kuueaastased lapsed ning kuue- kuni seitsmeaastased lapsed ja lapsed, kelle koolikohustuse täimise alustamine on edasi lükatud; lõike 4 kohaselt on liitrühmas sõime- ja lasteaiarühmaealised lapsed. Mikitamäe Kooli põhimääruse paragrahv 10 lõige 1 sätestab, et lasteaias töötab üks lasteaiarühm 2-7 aastastele lastele. Selle sättega on kitsendatud direktori pädevust ja vastutust lasteasutuse juhtimisel.
- 5) Koolieelse lasteasutuse seaduse paragrahv 7 punkt 3 kohaselt on lasteaiarühma suuruseks kuni 18 last ja sama paragrahvi lõige 1¹ annab võimaluse liitrühma suurendamiseks kuni 2 õpilase võrra. Mikitamäe kooli põhimääruse paragrahv 10 lõige 1 sätestab liitrühma suuruseks kuni 20 last, mis arvestab juba rühma suurendamise võimalusega hoolekogu ettepanekul. Iga kord, kui rühma komplekteerimisel on vajalik õpperühma suurendada, on pidajale otsuse langetamiseks vajalik hoolekogu ettepanek.
- 6) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 66 lõige 1 punkt 7 kohaselt tuleb kooli põhimääruses sätestada esimese õpilasesinduse valimise kord ning õpilaskonna poolt õpilasesinduse põhimääruse heakskiitmise kord. Mikitamäe kooli põhimäärus sätestab õpilaste ja vanemate õigused ja kohustused, sh õpilaste õiguse moodustada õpilasesindus, kuid õpilasesinduse valimise korda ja õpilasesinduse põhimääruse heakskiitmise korda ei ole sätestatud. Mikitamäe Kooli õpilasesinduse põhimäärus on kinnitatud direktori 11.11.2013 käskkirjaga nr. 11.-4/12.

2.1.2. Arengukava

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 67 lõike 1 kohaselt koostatakse kooli arengu tagamiseks kooli arengukava vähemalt kolmeks aastaks; lõike 2 kohaselt valmistatakse arengukava ja selle muudatused ette koostöös hoolekogu, õpilasesinduse ja õppenõukoguga ning arengukava kinnitab kooli pidaja; lõike 3 kohaselt korraldab kooli direktor arengukava avalikustamise kooli veebilehel. Koolieelse lasteaasutuse seaduse paragrahv 91 lõike 1 kohaselt koostab lasteaasutus koostöös hoolekogu ja pedagoogilise nõukoguga lasteaasutuse arengukava; lõike 2 kohaselt määratakse arengukavas lasteaasutuse arenduse põhisuunad ja –valdkonnad, tegevuskava kolmeks aastaks ja arengukava uuendamise kord; lõike 3 kohaselt toimub arengukava kinnitamine pidaja kehtestatud korras.

Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) Mikitamäe Vallavolikogu on 30.12.2008 määrusega nr 33 kehtestanud Mikitamäe Kooli arengukava kinnitamise korra.
- 2) Mikitamäe Kooli tegevuse kajastamiseks peetaval veebilehel on avalikustatud Mikitamäe Vallavolikogu 27.12.2012 määrusega nr 26 vastu võetud Mikitamäe Kooli arengukava 2012-2015.
- 7) Mikitamäe Kooli arengukavas 2012-2015 määratletakse kooliarenduse põhisuunad ja valdkonnad ning tegevuskava õppeaastateks 2012/2013 – 2014/2015. Seega on tegemist arengukavaga, mis on aegunud.
- 3) Käesoleva õppeaasta kohta kehtiva arengukava puudumist leevendab kooli üldtööplaan 2015/2016 õppeaastaks, mis sisaldab tegevused ja ülesanded senises arengukavas sätestatud valdkondade kaupa.
- 4) Järelevalve käigus peetud vestlustest selgus, et arengukava uuendamise tegevused on käimas ja lõpetamisel. Üheks uuendamise viibimise põhjuseks on sisehindamise tagasisidearuande viibimine. Kooli hoolekogu ja õppenõukogu poolt heakskiidetud arengukava projekt on kavas esitada vallavalitsusele 2016. a jaanuari lõpuks, kes esitab selle vastuvõtmiseks volikogule.

2.1.3. Sisehindamine

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 78 lõige 1 ning koolieelse lasteaasutuse seaduse paragrahv 24² sätestab, et koolis (lasteaasutuses) tehakse sisehindamist. Sisehindamine on pidev protsess, mille eesmärk on tagada õpilase arengut toetavad tingimused ja kooli järjepidev areng. Selleks selgitatakse välja kooli tugevused ja parendusvaldkonnad, millest lähtuvalt koostatakse kooli arengukava. Nimetatud eesmärgist lähtuvalt analüüsitakse kooli sisehindamisel õppe ja kasvatustegevust ja juhtimist ning hinnatakse nende tulemuslikkust. Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 78 lõige 2 kohaselt tehakse kooli sisehindamist vähemalt üks kord kooli arengukava perioodi jooksul, koolieelse lasteaasutuse seaduse paragrahv 24² lõige 3 kohaselt koostab lasteaasutus sisehindamise aruande vähemalt üks kord kolme õppeaasta jooksul.

Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) Mikitamäe Kooli sisehindamise läbiviimise kord on kinnitatud direktori 29.05.2008 käskkirjaga nr 16.

- 2) Mikitamäe Koolil täitus sisehindamise teine periood ja teine sisehindamise aruanne koostati aastate 2011-2014 kohta, arutati läbi 18.03.2015 õppenõukogu koosolekul, 19.03.2015 kooli hoolekogu koosolekul, 20.03.2015 Mikitamäe Vallavalitsuse koosoleku ja 26.03.2015 Mikitamäe Vallavolikogu koosolekul.
- 3) Mikitamäe Kool esitas peale sisehindamise aruande valmimist taotluse Haridus- ja Teadusministeeriumile sisehindamise nõustamiseks, taotlus rahuldati ja järelevalve teostamise ajal toimus sisehindamise nõustamine. Tagasiside aruanne oli järelevalve teostamise ajal laekumata, aruande esitamise tähtaeg pikendati 31.12.2015.

2.2. Õppe- ja kasvatustegevuse korraldamine Mikitamäe Koolis

2.2.1. Laste arv rühmade ning klassides

Koolieelse lasteasutuse seaduse paragrahv 7 punkt 3 kohaselt on lasteaia liitühma suuruseks kuni 18 last.

Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) EHIS-ele esitatud andmetel oli Mikitamäe Koolis üks lasteaia liitühm, kuhu oli vastu võetud 16 last. Andmed laste arvu kohta võrrelduna kohapeal saadud andmetega kattusid.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 26 lõige 4 kohaselt võib juhul, kui kahe või kolme klassi õpilaste arv on põhikoolis kokku 16 või alla selle, nendest õpilastest moodustada liitklass.

Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) EHIS-ele esitatud andmetel oli järelevalve teostamise ajal Mikitamäe Koolis kokku 36 õpilast järgmiselt:

Klass	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Õpilasi	7	3	3	4	2	7	2	5	3

Andmed õpilaste arvu kohta võrrelduna kohapeal saadud andmetega kattusid.

- 2) Mikitamäe Koolis on moodustatud liitklassid järgmiselt:

1. ja 2. klass, kokku 10 õpilast;

3. ja 4. klass, kokku 7 õpilast;

5. ja 6. klass, kokku 9 õpilast;

7. ja 9. klass, kokku 5 õpilast;

Liitmata klassis õpivad 8. klassi 5 õpilast.

2.2.2. Lasteaia õppekava

Koolieelse lasteasutuse seadus paragrahv 16 lõige 1 kehtestab, et lasteasutuse õppe- ja kasvatuskorralduse aluseks on õppekava, mis vastab koolieelse lasteasutuse riiklikule õppekavale; lõige 2 punkt 3 kehtestab, et lasteasutuse õppekava koostavad ja arendavad lasteasutuse pedagoogid, kaasates vanemaid; lasteasutuse õppekava kinnitab direktor pedagoogilise nõukogu ettepanekul, kuulates ära hoolekogu arvamuse.

Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) Mikitamäe Kooli lasteaia õppekava on läbi arutatud ja heaks kiidetud 31.08.2009 õppenõukogu koosolekul ning direktori käskkirjaga nr 1.1-4/15 kinnitatud samal päeval. Kooli hoolekogu on lasteaia õppekava läbi arutanud 27.08.2009.
- 2) Mikitamäe Kooli lasteaia õppekava esitab koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava paragrahvi 2 lõikes 4 sätestatu.

2.2.3. Lasteaia kodukord

Koolieelse lasteasutuse seaduse paragrahv 9² lõige 1 sätestab, et lasteasutuse kodukorra koostab direktor ja esitab selle kinnitamiseks lasteasutuse hoolekogule; lõike 2 kohaselt sätestatakse lasteasutuse kodukorras laste ja lasteasutuse töötajate vaimset ja füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise, juhtumitest teavitamise, nende juhtumite lahendamise ning meetme rakendamise kord; lõike 3 kohaselt avalikustatakse kodukord lasteasutuse veebilehel.

Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) Uuendatud Mikitamäe Kooli lasteaia kodukord on kooli hoolekogu poolt kinnitatud 27.08.2015.
- 2) Lasteaia kodukorra peatükk 8 punkt 9 sätestab, et laste ja lasteasutuse töötajate vaimset ja füüsilist turvalisust ohustavate olukordade ennetamise, neile reageerimise, juhtumitest teavitamise, nende juhtumite lahendamise ning meetme rakendamine toimub vastavalt hädaolukorra lahendamise plaanile. Koolis tekkida võiva hädaolukorra, millena mõistetakse sündmust või sündmuste ahelat, mis ohustab koolis viibivate isikute elu ja tervist või tekitab ulatuslikku majanduslikku kahju, lahendamiseks ja sellises olukorras toime tulekuks on koolis välja töötatud ja 17.12.2014 direktori kinnitatud hädaolukorra lahendamise plaan.
- 3) Lasteaia kodukord on avalikustatud Mikitamäe Kooli veebilehel, hädaolukorra lahendamise plaan aga mitte.

2.2.4. Lasteaiarühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamine

Haridus- ja teadusministri 31.08.2011 määruse nr 44 „Koolieelsete lasteasutuste õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja täitmise kord“ paragrahv 2 kohaselt on tegevuskava lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaseks kohustuslikuks dokumendiks. Nimetatud määruse paragrahv 4 lõige 1 kohaselt on tegevuskava dokument, milles määratletakse lasteasutuse ühe õppeaasta tegevuskava, lähtudes lasteasutuse arengukavast ja õppekavast, õppeaasta üldeesmärkidest ja eelmise õppeaasta sisehindamise tulemustest; lõige 2 kehtestab, et tegevuskavas määratletakse lasteasutuse arengukava valdkondadest tulenevalt eesmärgid, tegevused, vastutajad ja tähtajad; lõige 3 kohaselt kinnitab lasteasutuse tegevuskava lasteasutuse direktor enne õppeaasta algust ja lasteasutuse tegevuskava täitmise kindlustab lasteasutuse direktor.

Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) Direktor on Mikitamäe Kooli lasteaia 2015/2016 õppeaasta tegevuskava kinnitanud 01.09.2015 käskkirjaga nr 1.1-4/7
- 2) Tegevuskava 2015/2016 õppeaastaks määratleb õppeaasta eesmärgid, milledeks on: lapse individuaalsete vajaduste ja võimetega arvestamine õppe- ja kasvatustegevuses; lapse koolivalmiduse toetamine, kiusamisest vaba lasteaia metoodika rakendamine ja kasutamine rühmas. Tegevuskava esitab nädalate teemad.

Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ paragrahv 7 lõige 1 kohaselt tugineb õppe- ja kasvatustegevus rühma päevakavale, mis määrab vastavalt laste eale päevarütm, kus vahelduvad igapäevatoimingud, laste mäng, vabategevused ja pedagoogi kavandatud õppe- ja kasvatustegevused. Lõige 2 kohaselt arvestab pedagoog õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel lapse arengutaset, vanust ning lapse huve. Lõige 3 kehtestab, et rühma õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel esitatakse kavandatava perioodi (nädal, kuu vm) eesmärgid, temaatika, õppesisu ja –tegevused; paragrahv 10 lõige 2 kohaselt teavitab pedagoog regulaarselt lapsevanemat lapse arengust ja õppimisest ning õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 3) Lasteaia päevakava on kinnitatud 01.09.2015 direktori käskkirjaga nr 1.1-4/7.
- 4) Õppetöö kavandamiseks on loodud nädalaplaanid, mis sisaldavad nädala teema, õpieesmärgid, teemad ja tegevused valdkondade kaupa.
- 5) Õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest lapsevanemate teavitamiseks on õpetajad lasteaia garderoobi stendile paigutanud õppetöö nädalaplaani (tunniplaani), kuid lasteaias kehtestatud päevakavas kehtestatud kellaajad selles ei kajastu. Õppetöö planeerimiseks koostatud nädalaplaani garderoobi stendil ei olnud, mis oleks lihtsaim viis vanemate informeerimiseks. Samuti ei olnud lasteaia nädalaplaane ega aasta tegevuskava Mikitamäe Kooli veebilehel.

2.2.5. Kooli õppekava

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 17 lõige 1 kehtestab, et kool koostab riiklike õppekavade alusel kooli õppekava, mis on koolis õpingute alusdokument ja milles eelkõige tuakse välja kooli eripärast tulenevad valikud riiklike õppekavade raames; paragrahv 17 lõige 2 kehtestab, et kooli õppekava kinnitab direktor ning õppekava ja selle muudatused esitatakse enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule; paragrahv 69 lõige 1 kehtestab, et kool avalikustab õppekava oma veebilehel.

Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) Mikitamäe Kooli õppekava üldosa uus redaktsioon, mis hakkas kehtima 01.09.2015, on kinnitatud direktori 01.09.2015 käskkirjaga nr 1-1.4/5, on eelnevalt läbi arutatud 26.08.2015 kooli õppenõukogu, 27.08.2015 kooli hoolekogu ja 01.09.2015 õpilasesinduse koosolekul.
- 2) Mikitamäe Kooli õppekava üldosa on avalikustatud kooli veebilehel. Põhikooli riikliku õppekava paragrahv 24 lõige 5 kohaselt koosneb kooli õppekava üldosast ja ainevaldkondade kavadest. Mikitamäe Kooli õppekava ainevaldkondade kavad avalikustati kooli veebilehel järelevalve teostamise ajal.
- 3) Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 29 lõike 4 kohaselt sätestatakse riiklikes õppekavades hindamise, hindamisest teavitamise, täiendavale õppele jätmise, järgmisse klassi üleviimise ning klassikursust kordama jätmise üldised tingimused ja kord. Kooli õppekavas sätestatakse täpsustatud tingimused ja kord, välja arvatud hindamisest teavitamine, mis sätestatakse kooli kodukorras. Mikitamäe Kooli õppekavas sätestatakse hindamise korraldus peatükis 5, sealhulgas ka hindamisest teavitamine. Kooli veebilehel avalikustatud Mikitamäe Kooli kodukord, muudetud õppenõukogu otsusega 24.10.2011, reguleerib hindamisest teavitamise peatükis 3. Lisaks on kooli õppekava juurde vormistatud

Mikitamäe Kooli hindamisjuhend, viimane redaktsioon kinnitatud 24.11.2011 õppenõukogu otsusega. Kord on avaldatud kooli veebilehel, viide Mikitamäe Kooli õppekava üldosas sellise korra eraldi dokumendina esitamise kohta puudub. Põhikooli riikliku õppekava paragrahv 24 punkt 3 kohaselt kinnitab kooli õppekava direktor. Õppekavast eraldi dokumendina vormistatud Mikitamäe Kooli hindamisjuhendi viimane redaktsioon on aga kinnitatud vaid õppenõukogu poolt.

2.2.6. Kooli kodukord

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 68 lõige 1 kohaselt kehtestab kooli direktor kooli kodukorra ja lõige 2 kohaselt esitatakse kodukord enne kehtestamist arvamuse andmiseks kooli hoolekogule ja õpilasesindusele; paragrahvi 57 kohaselt võib kool lisaks valdkonna eest vastutava ministri kehtestatud õpilaste tunnustamise korrale kehtestada tunnustusmeetmeid kooli kodukorras.

Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) Mikitamäe kooli kodukorra viimane redaktsioon on kinnitatud 24.10.2011 õppenõukogu otsusega.
- 2) Kodukord on avalikustatud kooli veebilehel.
- 3) Lisaks Mikitamäe Kooli kodukorrale on kehtestatud direktori 23.10.2014 käskkirjaga nr 1.1-4/37 Mikitamäe Kooli õpilaste tunnustamise ja mõjutamise kord, mis on eelnevalt läbi arutatud kooli õppenõukogus. Tunnustamise ja mõjutamise kord sätestab hindamise, sealhulgas käitumise hindamise ja lapsevanema teavitamise, nõustamise ning erisuste kasutamise käitumisprobleemsete õpilastega, teisisõnu sätestab osa õpilaste arengu ja õppimise toetamise ja hindamise korraldusest.

2.3. Õpetajate koosseis ja kvalifikatsioon õpilase arengu toetamist soodustava asjaoluna

Koolieelse lasteasutuse seaduse paragrahv 20 lõikes 1 kehtestatu kohaselt on lasteasutuse töötajad pedagoogid, tervishoiutöötaja ja lasteasutuse majandamist tagavad ning õpetajat abistavad töötajad. Lasteasutuse personali miinimumkoosseisu kinnitab haridus- ja teadusminister määrusega, millest lähtuvalt määrab lasteasutuse personali koosseisu lasteasutuse direktor. Paragrahv 22 lõike 1 kohaselt käsitletakse pedagoogidena õpetajaid, direktorit, õppealajuhatajat ning teisi õppe- ja kasvatusalal töötavaid isikuid.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 74 lõikes 1 kehtestatu kohaselt on koolitöötajad direktor, õppealajuhataja, õpetajad, tugispetsialistid, teised õppe- ja kasvatusalal töötavad ning muud töötajad; lõikes 2 kehtestatu kohaselt kinnitab koolitöötajate koosseisu direktor pidaja kehtestatud korras.

Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded on kehtestatud haridus- ja teadusministri 29.08.2013. aasta määrusega nr 30 ning koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded on kehtestatud haridusministri 26.08.2002 määruses nr 65 „Koolieelse lasteasutuse pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“.

Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) Kooli direktor juhindub koosseisu kinnitamisel Mikitamäe Vallavolikogu 30.10.2014 määrusest nr 17 Mikitamäe Vallavalitsuse hallatavate asutuste koosseisude kinnitamise ja töö tasustamise kord.
- 2) Koolis (sh lasteaia osa) töötab kokku 16 õpetajat.
- 3) Personali koosseisu on loodud ja täidetud 0,5 logopeedi ametikohta. Lasteaias eraldi liikumisõpetaja ametikohta koosseisu loodud ei ole, vastavad tunnid annab kooli kehalise kasvatuse õpetaja.
- 4) Personali koosseisu on loodud ja täidetud 1,8 lasteaiaõpetaja ametikohta ja 1,0 õpetaja abi ametikohta.
- 5) Lasteaia õppetegevust viivad osaliselt läbi ka klassiõpetajad.
- 6) Kolm õpetajana töötavat isikut ei oma nõutavat kvalifikatsiooni, nendest kaks omandab kõrgkooli tasemeharidust töötamise kõrvalt.

2.4 Iga lapse arengu toetamine

2.4.1. Laste vajaduste märkamine ja toetamine lasteaias

Vabariigi Valitsuse 29.05.2008 määruse nr 87 „Koolieelse lasteasutuse riiklik õppekava“ paragrahv 8 lõikes 1 kehtestatu kohaselt käsitatakse erivajadusega lapsena last, kelle võimetest, tervises seisundist, keelelisest ja kultuurilisest taustast ning isiksuseomadustest tingitud arenguvajaduste toetamiseks on vaja teha muudatusi või kohandusi lapse kasvukeskkonnas (õppe- ja kasvatustegevused, mängu- ja õppevahendid jm) või rühma tegevuskavas; lõikes 2 kehtestatu kohaselt on erivajadustega lapse, sealhulgas andeka lapse, arengu toetamine lasteaias meeskonnatöö, mille toimimise eest vastutab direktor. Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 1) Iga õpilase kohta peetakse lapse arengu jälgimise tabelit vastavalt Mikitamäe Kooli lasteaia õppekava lisale 1. Tabelit täidavad koostöös rühmaõpetajad ja logopeed.
- 2) Erivajadustega lapsi toetatakse igapäevaste tegevuste kaudu tehes täiendavalt individuaalset tööd ja vajadusel nõustatakse vanemaid lapsega spetsialistide poole pöördumiseks.
- 3) EHISele esitatud andmetel on Mikitamäe Kooli lasteaias märgatud ja fikseeritud 5 kõnepuude või -häirega last, mis moodustab 31% lastest. Kõigile neile on arengu toetamiseks rakendatud logopeediline abi, mida korraldab Mikitamäe Kooli logopeed.

Koolieelse lasteasutuse seaduse paragrahv 16 lõike 5 kohaselt annab lasteasutus lasteasutuse õppekava läbinule välja koolivalmiduskaardi, milles on kirjeldatud lapse arengu tulemused. Järelevalve teostamisel selgus, et:

- 4) Koolivalmiduskaardid koostatakse vastavalt Mikitamäe Kooli lasteaia õppekava lisale 2.

Järelevalve käigus vaadeldi õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimist lasteaias. Vaatluse tulemusel selgus, et:

- 5) Õppe ja kasvatustegevust viiakse läbi nii ühiselt liitrühmas kui eraldi järgmisel õppeaastal kooli minevate laste õpperühmas. Vanemate laste õpperühma olid kaasatud ka 5 aastased lapsed.
- 6) Õpperühma eraldamisel ja ka õpperühmas tegevuste korraldamisel viidi lapsed ühelt tegevuselt teisele konkreetset ajakava seadmata ja võimaldamata senist tegevust lõpetada.

Järelevalve käigus läbi viidud vestlusest selgus et:

- 7) Mikitamäe Koolis on iga-aastaselt lisaks lasteaia tööle korraldatud ka kodustele lastele jaanuarist maini „eelkool“.
- 8) Õppe- ja kasvatustegevused on viidud eelkoolis läbi kodustele lastele ühiselt lasteaia kooliminevate lastega klassiõpetaja poolt.
- 9) Koolis on viimasel aastal arutatud lasteaia töökorralduse muudatusi ühe õpetaja ja kahe abiõpetaja mudeli rakendamiseks.

2.4.2. Õpilaste vajaduste märkamine ja toetamine koolis

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 46 lõike 1 kohaselt on haridusliku erivajadusega õpilane, kelle õpiraskused, tervises seisund, puue, käitumis- ja tundeeluhäired, pikemaajaline õppes eemalviibimine või kooli õppekeele ebapiisav valdamine toob kaasa vajaduse teha muudatusi või kohandusi õppe sisus, õppeprotsessis, õppe kestuses, õppekoormuses, õppekeskkonnas, taotletavates õpitulemustes või õpetaja poolt klassiga töötamiseks koostatud töökavas.

- 1) Mikitamäe Koolis oli järelevalve teostamise ajal EHISe andmeil kokku 13 haridusliku erivajadusega õpilast, mis on 36% õpilaste üldarvust.
- 2) Haridusliku erivajadusega õpilased jagunevad kooliastmeti järgmiselt:
 - I kooliaste (1.–3. kl), kokku 3 õpilast, mis on 36% I kooliastme õpilaste üldarvust;
 - II kooliaste (4.–6. kl), kokku 9 õpilast, mis on 53% II kooliastme õpilaste üldarvust;
 - III kooliastmes (7.–9. kl), kokku 8 õpilast, mis on 30% III kooliastme õpilaste üldarvust.
- 3) EHIS-ele esitatud andmete põhjal olid õpilastel järgmised erivajadused:
 - kirjutamis-, lugemis- ja/või arvutamiskeskus (7 õpilast);
 - kõnepuue (4 õpilast);
 - käitumisprobleemid (2 õpilast);
 - õpiraskus (2 õpilast).

Kolmel õpilasel on üheaegselt mitu hariduslikku erivajadust.

- 4) Kooli poolt EHIS-ele esitatud andmetel on üheksale haridusliku erivajadusega õpilasele rakendatud osalemine õpiabirühmas logopeedilise abi osutamiseks. Neljale õpilasele on õppenõukogu otsusega kohaldatud tugimeedet, mida EHIS ei võimalda märkida ja need on ühe õpilase puhul õppenõukogu otsusega pikapäevarühmas osalemise kohustamine ja kolme õpilase puhul õppenõukogu otsusega aineõpetajate konsultatsioonitundides osalemine. Käitumiskeskustega õpilastele on õppenõukogu otsusega tugimeetmena määratud jälgimiskaardi kohustus.
- 5) Õppenõukogu protokollides kajastub regulaarselt õpi- ja käitumiskeskustesse sattunud õpilastele lapse eripärast lähtuva parima tugisüsteemi arutamine ja rakendamise otsustamine.
- 6) Käitumisprobleemide puhul on koolis kasutusel ümarlauad ehk probleemvestlused, kaasates tugivõrgustiku ja käitumise jälgimise kaardi, kuhu õpetajad annavad tagasisidet ja mida kasutatakse regulaarselt läbi viidavatel vestlustel õpilasega. Vajadusel kasutatakse kooliväliseid teise taseme nõustamise võimalusi, sh Rajaleidja ja Põlva Haigla vaimse tervise kabineti teenuseid.

- 7) Koolis on loodud pikapäevarühm 1.-6. kl õpilastele. Pikapäevarühm töötab esmaspäevast reedeni kell 12.15 – 15.15. Täiendav toitlustamine toimub 13.55-14.00.
- 8) Igal aineõpetajal on tunniplaanis fikseeritud konsultatsioonide ajad.
- 9) Möödunud 2014/2015. õppeaastal kasutati täiendavat õppetööd kokku 2 õpilase puhul, kes mõlemad õppisid 3. kooliastmes. Mõlemad sooritasid täiendava õppetöö osaliselt, viidi järgmisse klassi üle puuduliku aastahindega ja rakendati tihe tugivõrgustiku tegevus.

2.5. Õppeainete lõimimist toetavad tegevused ja huvitegevus

Kooli füüsiline õppekeskkond on kaasaegne, turvaline ja toetab õpilaste arengut. Sisustatud on õppekabinetid, milles leiduvad õppevahendid, õppekirjandus jms võimaldavad saavutada õppekavas kehtestatud nõutavad õpitulemused. Koolispordiks kasutatakse staadionit ja üks fuajee on kohandatud sportlikeks tegevusteks. Koolil on raamatukogu ja sisustatud on arvutiklass.

Õpilaste arengut ning õppeainete lõimimist toetatakse koolis ainealaste ürituste, õppekäikude ja ekskursioonidega. Koolis toimub aktiivne huvitegevus tegevuse eest vastutava õpetaja ja juhendajate eestvedamisel.

Igal õpilasel on võimalus osaleda kooli huvi- ja spordiringides. Järelevalve teostamise ajal osalesid ringipäevikute andmeil kõik Mikitamäe Kooli õpilased vähemalt ühes huviringis. 2015/2016. õppeaastal töötavad koolis järgmised huviringid:

1.-4. klassi õpilaste ringid:

Ring	Osalejate vanuseaste (klass)	Osalejate hulk
Mudilaskoor	1.-4.	13
Tüdrukute ansambel	5.-9.	12
Muusikaring	5.-9.	9
Loovuring	1.-9.	8
Kunstiring	1.-4.	6
Filmikunstiring	5.-9.	6
Tantsuring	1.-4.	12
Spordiring	1.-4.	17
Spordiring	5.-9.	15
Seto kodulugu	5.-9.	8
Tehnoloogiaring	1.-9.	15
Majandusõpetuse ring	5.-9.	15

Lisaks koolis korraldatud huviringidele osalevad õpilased ka huvikoolides, spordiklubides ja noorteorganisatsioonides, sh Värskas Muusikakoolis, orienteerumisklubis Peko, noorkotkaste ja kodutütarde tegevustes jm.

Õpilasi suunatakse osalema õpilasvõistlustel, konkurssidel, olümpiaadidel.

III. KOKKUVÕTE

Mikitamäe Koolis on igale õpilasele tema arenguks vajalik eakohane, turvaline, positiivselt mõjuv ning arendav õppe- ja kasvukeskkond, et saavutada kõigi õpilaste arengu toetamine. Esmane õpilase täiendava toe märkamine ja toe osutamine toimub lasteaia-, klassi- ja aineõpetaja poolt, kes kasutavad vajadusel õpilaste ja vanemate nõustamist ja õpilaste järeleaitamist konsultatsioonitundides. Kui märgatakse lapse erivajadust mis nõuab täiendavat sekkumist, on koolis tagatud logopeedi nõustamine ja –õpiabirühmad. Koolis töötab pikapäevarühm ja kõik õpilased on kaasatud huviringide töösse.

Järelevalve teostamise ajal oli Mikitamäe Koolis 5 lastaialast ja 13 kooliõpilast, kellel oli märgatud hariduslik erivajadus. Tagatud on õpiabirühm logopeedilise abi osutamiseks ja logopeedi nõustamine. Õpi- ja käitumisprobleemide ilmnemisel tegutseb kool individuaalset eripära arvestades ja arutades vajadusel meetmed läbi õppenõukogus.

Ainealaselt tugevamate õpilastega tehakse õpetate poolt lisatööd, õpilastele antakse lisaülesandeid, osaletakse aineolümpiaadidel ja konkurssidel.

Mikitamäe Koolis on mitmekülgne tunniväline tegevus. Huvitegevuses on hõivatud kõik kooliõpilased. Tunnivälist tegevust püütakse viia läbi eesmärgistatult, lõimides aineid ja toetades koolitundides õpitut.

Mikitamäe Kooli arengukava kehtivuse periood on lõppenud, sisehindamise aruanne on koostatud ja toimub uue arengukava koostamine, mis on kavas esitada kinnitamiseks jaanuaris.

IV. ETTEPANEKUD DIREKTORILE

1. Tagada õpetajate ametikohtade täitmine haridus- ja teadusministri 29.08.2013. aasta määruses nr 30 „Direktori, õppealajuhataja, õpetajate ja tugispetsialistide kvalifikatsiooninõuded“ kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele vastavate isikutega.

2. Uuendada Mikitamäe Kooli kodukord ja Mikitamäe Kooli õppekava vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahv 29 lõikele 4.

3. Tagada Mikitamäe Kooli arengukava perioodiline uuendamine vastavalt Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahvile 67.

4. Tagada vastavalt koolieelse lasteasutuse seaduse paragrahvi 2 lõikele 2 laste koolieelse ettevalmistus lasteaias.

5. Tagada koolieelse lasteasutuse riikliku õppekava paragrahv 10 lõige 2 kohaselt lasteaia pedagoogide poolt regulaarne lapsevanemate teavitamine õppe- ja kasvatustegevuse korraldusest.

V. ETTEKIRJUTUSED DIREKTORILE

1. Uuendada Mikitamäe Kooli õppekava vormistades õppekava üldosa ühe tervikliku dokumendina. Ettekirjutuse alus: põhikooli riikliku õppekava paragrahv 24 lõige 5. Täitmise tähtaeg 31.08.2016.

Mikitamäe Kooli direktoril esitada Põlva maavanemale hiljemalt 15.09.2016 kirjalik aruanne ettekirjutuste täitmisest, tõendades ettekirjutuste täitmist dokumentaalselt.

VI. ETTEPANEKUD PIDAJALE

1. Teha muudatused Mikitamäe Kooli põhimääruses ja/või Mikitamäe Kooli hoolekogu moodustamise ja hoolekogu töökorras tagamaks kooskõla põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse paragrahvi 66 lõike 1 punktiga 4.

VII. TEMAATILISE HALDUSJÄRELEVALVE TEOSTANUD AMETNIK

(allkirjastatud digitaalselt)

Kaido Palu

peaspetsialist (kooliinspektor)